

er berettigede. Jeg vil med disse Ord anbefale Lovforslaget til velvillig Fremme; jeg skal ved Slutningen af Forhandlingerne foreslaa det henvist til et Udvalg.

H. P. Hansen (Sorø Amt): Da Lovforslaget om statsunderstøttede Biblioteker for tre Aar siden blev fremsat i Rigsdagen, blev det mødt med almindelig Velvillie, ikke alene fra Rigsdagsmedlemmernes Side, men ogsaa af vide Kredse i Befolkningen, som havde interesseret sig for denne Sag. Der havde, indtil det paagældende Lovforslag blev til Lov, været ret vanskelige Forhold for Biblioteksagens Venner, idet der ikke overalt i Landet var lige stor Interesse for Bibliotekers Oprettelse, og de Tilskud, som blev ydet fra Kommunernes og fra privates Side, stod i Regelen i Forhold til Interessen; hvor Interessen var ringe, var Tilskuddet ogsaa ringe, og Følgen blev, at det kun gik smaaet med Oprettelsen af Biblioteker. Efter at den nu gældende Lov var blevet gennemført, blev der fra Statens Side givet betydeligt større Beløb til denne udmærkede Sag, end det tidligere havde været Tilfældet; og som det fremgik af den højtærede Undervisningsministers Forelæggelsestale, har det i de halvtredie Aar, som derefter er gaaet, formet sig saaledes, at det ene betydelige Bibliotek er blevet oprettet efter det andet. Det var navnlig i det første Aar af Lovens Virketid, at Fremgangen var saa stor, ganske naturligt, fordi der mange Steder havde været gjort et betydeligt Arbejde, saa at man kun ventede paa at faa det Tilskud fra Staten, som var nødvendigt.

Da den højtærede Undervisningsminister saa udførligt har omtalt den Fremgang, der har været, skal jeg ikke komme nærmere ind paa denne Side af Sagen, men kun sige, at jeg tror, at selv om de sidste Par Aar ikke har bragt lige saa stor Fremgang som det første, er der fredeles hos Befolkningen en stor Interesse for denne Sag, en Interesse, som uden Tvivl vil være stigende i den kommende Tid. Det maa ogsaa haabes, at den kortere Arbejdstid, som er blevet indført, maa virke saaledes, at Ungdommen i stedse stigende Grad søger at drage Nytte af Bibliotekerne, søger at udvide sine Kundskaber gennem Benyttelse af Bøgerne. Det maa desværre indrømmes, at man ikke er naaet saa langt frem, som man kunde ønske; naar det oplyses, at der i Byerne i Øjeblikket kun er 32 Biblioteker med Læsestue og ude paa Landet kun 22, er her et stort Felt at arbejde paa. Det maa siges,

at vi endnu er langt tilbage. Der klages ofte over, at Ungdommen ikke er, som den burde være, og det er meget muligt, at der er noget i denne Klage; men jeg tror ogsaa, man maa vende det imod Staten og Kommunerne og sige: Er der gjort tilstrækkeligt for Ungdommen, søger man at skabe saadanne Betingelser, at Ungdommen kan benytte sin Fritid paa en god Maade, saaledes at den gennem Benyttelse af Læsestuer og Bøger kan skaffe sig Oplysning og holdes borte fra de mindre gode Ting, der kan være? Jeg tror, at baade Rigsdagen og Kommunerne maa sige, at her mangler en hel Del.

Det Forslag, som nu er forelagt, er, som den ærede foregaaende Taler sagde, i alt væsentligt kun en Fortsættelse af den nu gældende Lov. De Forandringer, det indfører, er ikke mange; Lovforslaget vil medføre en enkelt Forringelse, som jeg beklager, og en enkelt Forbedring; dermed er i Virkeligheden sagt, hvad Forandringer der vil ske. Jeg haaber imidlertid, at det ved Udvalgsbehandlingen maa lykkes at forbedre Lovforslaget. Thi vel er det rigtigt, at da Forslaget til den nuværende Lov blev forelagt for tre Aar siden, betød det et mægtigt Fremskridt i Sammenligning med det, vi havde; Lovforslaget blev den Gang vedtaget enstemmigt baade af dette og af det andet høje Ting, uden Udvalgsbehandling i Landstinget, her i Tinget efter en kort Udvalgsbehandling, uden at Forslaget dog herunder blev ændret; fra alle Sider var man enig om, at det var en Sag, der maatte løses i Fællesskab og god Forstaaelse. Men jeg synes ikke, at man efter tre Aars Forløb bør blive staaende ved det, der da blev naaet. Den Udvikling, der er sket siden da, viser til fulde, at det var et godt Felt, man greb ind paa, og at der der kan udrettes betydeligt. Jeg haaber da, at der nu vil vise sig Enighed baade her og i det andet høje Ting om at gennemføre en Lov, som er bedre end den, vi har.

Jeg beklager meget, at der i §§ 2, 4 og 5 er bibeholdt det lille Ord „indtil“. Dette lille Ord, der er en Genganger fra den bestaaende Lov, kan synes ubetydeligt, men har i Virkeligheden en meget stor Rækkevidde. I § 2 staaer der saaledes, at der ved Nyoprettelse eller Nyordninger af Biblioteker kan ydes „indtil $\frac{1}{3}$ “ af det Tilskud, der fra Kommunens eller privates Side ydes, dog ikke til Byggeforetagender. Det vil sige, at man ikke ved, hvor meget man faar. Men værre endnu er det, at der med Hensyn til selve